

DİLSİZ, SANATSIZ KALKINMA OLAMADIĞI GIBI, DİLSİZ KALKINMA DA OLAMIYOR. DİLLE KALKINMAK İÇİN DİLİN NE OLDUĞUNU ANLAMAK GEREK.

DİLSİZ REFORM OLAMAZ

Düşüncelerim

Toplumca kalkınmanın bir etkeni dildir. Dilsiz kalkınma milliyet olamaz. Dil reformunun nasıl olacağını anlamak için herşeyden önce dilin ne olduğunu, ne olmadığını anlamak gerektir. Dil nedir? Sözlüklerde dili şöyle tanımlıyorlar : «İnsanların düşündüklerini, duyduklarını anlatmak için kullandıkları her türlü işaret ve özellikle ses işaretleri dizgesi». Şimdi dilin bir de sosyoloji bakımından tanımlanmasını görelim: «Dil aynı kültür veya medeniyet gurubuna mensup insanların arasında müşterek olan şuur müşareket veya mübadelesini temin eden söz, yazı, hareketten ibaret sembolik veya kolektif işaretler sistemidir.» Böyle tarif edildiğine göre, dil kendi olmayan sözleri, tabii dilleri, yapma dilleri öz sınırları dışında bırakır, yalnız fonetik, gramer, vokabüllerden oluşan sosyal bir kurumdur. (X)

Dilin bu sosyal niteliğini gösteren gerçeklerden biri de dil üzerinde, dil aracıyla bir takım güzel sanatların var olmasıdır; şiir, nesir, tiyatro hitabet, mizahî sanatları, bir bakıma, dil sanatlarıdır. Dil, dil tekniği olmasaydı, bu sanatlardan hiçbirini var olamazdı.

Biz bu sanatları düşünürken onları yaşatan sanatçıları da düşünürüz. Bu oluş pek normaldir. Ancak, bütün bu sanatların yalnız sanatçının işi olduğunu sanmak sanatın ne olduğunu anlamamaktır. Sanat, birtakım estetikçilerin sandığı gibi, yalnız sanatçıların elinde kalan kapalı kısır işlerden değildir. Sanat da din gibi, dil gibi, toplumun en yaygın, en singin kuvvetlerinden biridir. Her sosyal adam kendine göre bir güçü taşır, sanat eserini meydana getirir. Bu eser söyleyişte, yazıya, kumaşta, devintide, duruşta, kışda, susuşda belirir. Onun için, sanat sosyal bir kurum olmadan önce, sosyal bir kuvvettir. Bunlar son derece yaygın, singin olan her yerde her zaman vardır. Milliyetin oluşmasında, büyük rolü yapan, dilin milliyetçi değil, mantık dışı kalıpların zevk geleneğidir. Bu işde büyük rol, aklın değil, gönlinin sezginindir. Milliyeti dil birliği diye tanımlamak istiyenlerin hakkı vardır. Ancak, dil birliği söz birliği olarak değil, zevk, gelenek birliği olarak anlamak gerektir.

Dilin milliyeti üzerine örnek olarak vereceğim bir olay bu konudadır.

bu gerektiği gibi aydınlatılabilmeliydi.

Şimdi tarihinde şimdiye dek görülmemiş olan garip bir olay şudur: İngiltere'de

göndermişler. Kendilerine film gönderilen şirketlerden pek çoğu bu film bobinlerini geri göndermek zorunda kalmışlardır.

yanmamışlardır. Bu olay İngilizlerin konuştuğu İngilizce ile Amerikalıların konuştuğu İngilizcenin, kelime, şekil ortaklığı ne olursa olsun, bir dil olmadığını göstermektedir. Açıkçası, bugün Amerikalıların konuştuğu dil İngilizce değil, Amerikancadır.

(X) İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu, Sosyoloji, 1939 (Yeni Adam yayımlarından).

Yazan: İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu

bir film şirketi Amerika halkına gösterilmek üzere Sparrows Can't Sing adlı bir film çevirmişler, Amerika'ya

Çünkü Amerikan seyircileri İngiliz aktörlerinin konuştuğu İngilizceyi, Cockney denilen İngiliz şivesini anlı-

İKTİSAT DÜNYASI İKTİSAT

Servet transferi ile ithal edilen malların fiyatı yükseliyor

Servet transferi yolu ile kota dışı mal getirilmesini önleyen kanun tasarısı ilk önce Meclisten süratle geçirilip Senatoya getirildi. Senatodan da Maliye Bakanlığının hazırlanmış olduğu hava ile daha süratle geçirilip kanunlaşacak ve en kısa bir zamanda yürürlüğe girecektir. Maliye Bakanlığı, tasarının bu kadar süratle geçebilmesini sağlamak için birinci, ikinci ve üçüncü Koalisyon devrinde hükümetlerin servet transferinin Türk ekonomisinde meydana getirdiği büyük zararları önleyici çalışmada bulunmadıklarını belirtmiş ve bu tezin de muvaffak olmuştur.

Yurt dışından servet karşılığı getirilecek malların nevi ve cinsinin Maliye Bakanlığınca tayin edilmesi ve ayrıca müsaadelerin geçerlik müddetinin ve bu konu ile ilgili diğer hususlarının Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe girmesini temin eden yeni kanun, eski göçmen kanununun açık kapılarını kapatmış bulunmaktadır. Yeni kanunun nesri tarihinde henüz Maliye Bakanlığınca ithal müsaadesi almamış olan eski müracaat sahipleri-

nin kota dışı ve memleket sanayii ile Türk ekonomisine zararlı mal getirmesi bu şekilde yasaklanmış olacaktır.

Öte yandan, daha önce Maliye Bakanlığınca servet transferi yolu ile mal getirilme alt müsaade alan şahısların elindeki priminin kıymeti bu suretle yükselmiş bulunmaktadır. Ayrıca, bugün tüccarın elinde bulunan kota dışı getirilmiş malların fiyatları yükselmiş ve bu mallar hemen piyasadan çekilmeye, saklanmaya başlanmıştır.

Fuar kotası tekrar uzatılacak

İzmir Fuar kotasının mal gelim müddeti önceki yıl 28 Şubat'ta sona ermiş bulunmaktadır. Ancak, fuar kotasından hâlâ gelmeyen mallar mevcut bulunmaktadır. Tatbikatta hiç bir yıl Fuar mallarının zamanında İzmir limanına gelmemiştir. Bu nedenle Fuar mallarının ithali için Ticaret Bakanlığı tarafından verilen süreler defalarca uzatılmıştır. İşgillerin belirttiklerine göre süre tahdidi kaldırılmalı, yeni kotanın tatbikine kadar eski kotanın realize edilmesi cihetine gidilmelidir.

Taban araziye tütün ekimine müsaade edilmeyecek

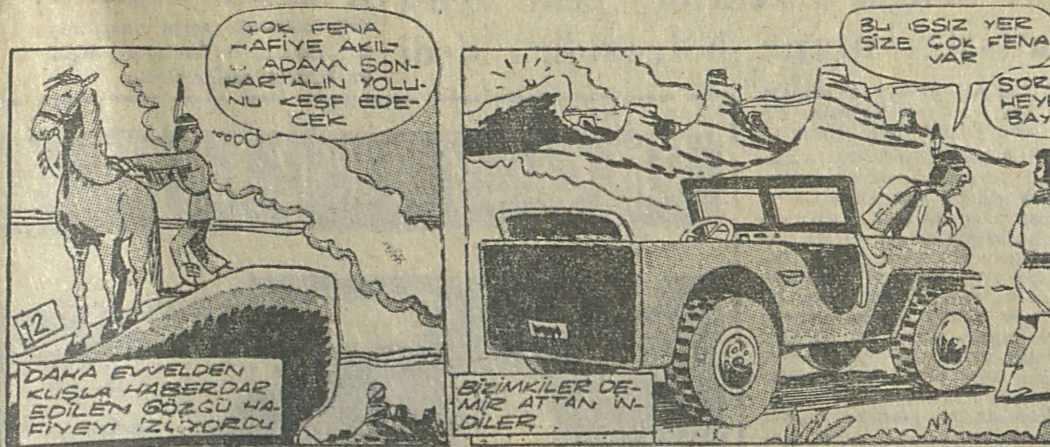
İzmir Bölge Zirai Mücadele Müdürlüğü ekipleri taban araziye tütün ekimi yapan yetiştiricilerle çok sıkı bir mücadeleye girişmiştir. İşgiller, «Bu yıl Ege bölgesinde geçmiş yıllara oranla daha kaliteli tütün elde edilebilmesi için bütün imkanlarımızı seferber etmiş bulunuyoruz. Taban yerlere tütün ekimine müsaade edilmeyeceği gibi, ekenlerin tarlası bozulacak ve haklarında kanun hükümleri uygulanacaktır. Bundan böyle «ek tabana, sat tabana» deyimini tütünçülüğümüzden çıkaracağız» demişlerdir.

Hazırlayan: Hayri ENGİN

GÜN-GÜNÜNE ALTIN PIYASASI

KALIN BEŞLİLER		ARMA BEŞLİLER	
Atatürk	: 430.00	Ata Arma 1966	: 478.00
Reşat sıra	: 1460.00	Reşat	: 1400.00
Reşat ekstra	: 1600.00	Hamit	: 1850.00
Hamit	: 980.00	Vahit	: 1350.00
Dallı	: 885.00	Ankara, 1927	: 1040.00
Vahit	: 790.00	Ankara, 1928	: 1100.00
Aziz	: 730.00		
KALIN KIBUÇUKLAR		ZİYNET KIBUÇUKLUKLAR	
Atatürk	: 240.00	Ata 2,5 lu 1966	: 239.50
Reşat	: 735.00	Reşat	: 675.00
Hamit	: 455.00	Hamit	: 465.00
Dallı	: 350.00	Vahit	: 430.00
Aziz	: 330.00	Ankara	: 575.00
LİRALAR		ZİYNET LİRALIKLAR	
Atatürk	: 96.30	Ata yüzük 1966	: 96.50
Reşat	: 154.50	Reşadiye	: 200.00
Eigazi	: 117.00	Hamidiye	: 175.00
Hamit	: 115.50	Vahit	: 130.00
Aziz	: 102.50	Ankara	: 117.50
İngiliz erkek	: 120.00	KULÇE FİYATLARI	
İngiliz kadın	: 115.00	24. ä. altın 1 gr.	: 14.20
(F. R.) Frank	: 98.00	100 ä. gümüş 1 Kgr.	: 590.00
Gülden	: 102.50	Pilatin 1 gr.	: 76.00

HAFİYELER KRALI

SAADET RÜYASI

İŞTE GELDİK

BABAM, CAROL... GOZDON SONZ

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanhisi

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu Koleksiyonu

BLTWRT0201002